

Nyhetsbrev från Bryssel

Nyhetsbrev april 2016

EU-enheten vid Ålands landskapsregering
informerar om vad som händer på EU-nivå.

EU-krönikan

Den 25-29 april hölls i New York den 13:e förhandlingsrundan om frihandelsavtalet mellan EU och USA (TTIP). TTIP engagerar och väcker starka känslor hos många. Detta syntes bl.a. i de över 30 000 personer som deltog i en demonstration mot TTIP i Hannover den 25 april. Debatten om TTIP har dock emellanåt en tendens att grunda sig mer på känslor än rationella argument, vilket gör debatten onyanserad. En mer saklig debatt som beaktar både fördelar och risker med ett frihandelsavtal skulle därför vara önskvärt.

TTIP är mycket mer än ett avtal om tullar och tariffer. EU:s målsättning är att få till ett heltäckande och effektivt avtal som tar bort alla onödiga handelshinder mellan USA och EU, vilket särskilt skulle gynna små- och medelstora företag. Frågan om gemensamma standarder har väckt debatt och det har bl.a. målats upp skräckscenarion där EU översvämmas av genmanipulerade grödor från USA. EU har dock varit tydliga med att EU:s lagstiftning gällande GMO kommer att förbli strikt; man inte tänker kompromissa när det kommer till konsument-, livsmedels- och miljöskydd. I debatten måste man skilja på vad USA vill ha och vad EU kommer att ge dem inom ramen för avtalet. En trolig lösning på standardfrågan är att det är den högsta standarden som tillämpas, oberoende av om det är USA:s eller EU:s. Tvistlösningsmekanismen har likaså varit en het fråga. USA förespråkar skydd för investerare genom privata tillfälliga skiljedomstolar (ISDS), ett system som används i de flesta internationella handelsavtal. EU jobbar dock hårt för en moderniserad tvistlösningsmekanism, enligt vilken tvister ska lösas i en permanent domstol med 15 domare som utsetts av avtalsländerna, och där överklagan ska vara möjlig.

Förhandlingarna är nu inne i ett kritiskt skede. Den officiella målsättningen är att överenskommelse ska nås det här året, vilket blir tufft. Nästa förhandlingsrunda i juli i Bryssel blir avgörande för om tidtabellen håller. Om man inte lyckas i år är det risk för att en överenskommelse drar ut på tiden, eftersom det nästa år både är ny president i USA och val i de europeiska tungviktsländerna Frankrike och Tyskland. EU och USA står idag tillsammans för ca hälften av världens BNP och en utvidgad handel mellan dem skulle kunna ge en mycket behövlig injektion i Europas knackiga ekonomi. Den snäva tidtabellen får ändå inte leda till att EU blir förblindade av målet och godtar några halvmesyurer. Det är viktigt att man låter förhandlingarna ta den tid som krävs, så att man kan få till stånd ett ambitiöst och effektivt frihandelsavtal som tillvaratar den ekonomiska potentialen, samtidigt som riskerna beaktas på ett tillfredsställande sätt.

Marcus Thörnroos, landskapsregeringens specialrådgivare i Bryssel

På gång i Bryssel

Passageraruppgiftsdirektivet (PNR)

Kommissionen gav redan 2011 förslag till ett direktiv om att samordna insamlingen av passageraruppgifter inom EU (PNR-direktivet, från engelskans Passenger Name Record). Förslaget förpliktigar flygbolag att översända PRN-uppgifter för flygturer till och från EU till EU-ländernas brottsbekämpande myndigheter. Dessa uppgifter, som endast får lagras i fem år, får sedan endast behandlas i syfte att förhindra, upptäcka och utreda terroristbrott och grov brottslighet.

Ett stort motstånd, främst av dataskyddsskäl, ledde till att behandlingen av förslaget blev svår och utdragen. Efter attentaten i Paris, och senare även i Bryssel, ökade dock trycket på EU:s två lagstiftande institutioner att nå en lösning, vilket slutligen ledde till att Europaparlamentet den 14 april och ministerrådet den 21 april formellt antog PNR-direktivet. Direktivet ska nu publiceras i EU:s officiella tidning och därefter har EU:s medlemsstater två år på sig att implementera direktivet. Mer om PNR-direktivet kan du läsa [här](#).

Greklands nya stödlån

Det treåriga tredje stödprogrammet för Grekland inleddes den 19 augusti år 2015 och inom ramen för programmet erhåller Grekland ett finansiellt stöd på runt 86 miljoner från den Europeiska stabilitetsmekanismen (ESM), under förutsättning att man genomför olika åtgärder och reformer för att få ekonomin på fötter igen. Grekland har dock haft problem att uppfylla långgivarnas krav och inga utbetalningar har därför gjorts sedan ifjol, och deras betalningsförmåga närmar sig därför ett kritiskt skede.

Eurogruppen konstaterade den 22 april att långgivarna och Grekland är väldigt nära att nå en uppgörelse om utbetalningar av nya nödlån mot bakgrund av vad Grekland hittills har åstadkommit. Eurogruppen skulle ha diskutera nya utbetalningar vid sitt möte den 28 april i Bryssel. Mötet blev dock inställt, vilket gjorde att Greklands premiärminister Tsipras utan resultat yrkade på ett EU-toppmöte. Eurogruppsmötet kommer nu att hållas den 9 maj istället. Mer om Greklands låneprogram kan du läsa [här](#).

Förnyelse av licensen för glyfosat

Glyfosat är aktiv substans i många bekämpningsmedel, varav Roundup är det mest kända. Internationella cancerforskningsinstitutet har ansett att glyfosat i allmän användning sannolikt är cancerframkallande, medan European Food Safety Authority (EFSA) däremot har ansett att det inte är troligt att glyfosat är en hälsofara. Kommissionen har föreslagit att man ska förnya licensen för glyfosat med maxtiden 15 år, utan några begränsningar. Beslut om detta fattas genom en s.k. genomförandeakt i en kommitté bestående av kommissionen och medlemsstaternas experter.

Vid kommittémötet den 8 mars motsatte sig flera medlemsstater kommissionens förslag, vilket ledde till att mötet sköts upp. Den 13 april antog Europaparlamentet en resolution om att licensen endast bör förnyas med sju år och begränsas till professionellt bruk. Kommissionen måste beakta parlamentets ståndpunkt vid uppgörande av förslaget, men de är inte bundna av den. Frågan kommer att avgöras vid kommitténs möte i maj, där medlemsstaternas experter med kvalificerad majoritet ska fatta beslut om att anta eller förkasta det förslag som kommissionen väljer att presentera. Mer om glyfosat kan du läsa [här](#).

Aktuella frågor för landskapsregeringen

Landskapsregeringens EU-enhet bevakar lagstiftningsprocessen i Bryssel och tillsammans med förvaltningens avdelningar identifieras initiativ från kommissionen som är viktiga för Åland. Här under är en kort sammanfattning över några av de aktuella ärendena. Om du vill veta mer om något ärende är du alltid välkommen att kontakta oss.

– Den 7 april 2016 presenterade kommissionen en **handlingsplan för moms**, med syfte att förenkla och modernisera momssystemet inom EU. Det nuvarande momssystemet bör uppdateras så att det är anpassat till dagens globala ekonomi där mycket av handeln sker elektroniskt. Handlingsplanen är ett första steg till att skapa ett gemensamt mervärdesskatteområde inom EU, vilket ska främja e-handel, stödja näringslivet och motverka bedrägeri. Gränsöverskridande bedrägerier beräknas orsaka en förlust av momsinkomster på ungefär 50 miljarder euro varje år inom EU.

Kommissionen kommer inom ramen för handlingsplanen att presentera konkreta förslag i slutet av 2016 och i början av 2017. Förslagen kommer bl.a. att handla om förenkling av momsreglerna för e-handel och om att underlätta gränsöverskridande verksamheten för små och medelstora företag. Åland är utanför EU:s mervärdesskatteområde, men landskapsregeringen följer arbetet då förslaget kan komma att påverka handeln över skattegränsen. [Här](#) kan du läsa mer om vad den nya handlingsplanen innehåller.

– Den 11 mars 2016 presenterade kommissionen ett förslag till förordning om **bevarande av fiskebestånd och skydd av marina ekosystem genom tekniska åtgärder**, samt en omfattande konsekvensbedömning. Kommissionen har arbetat med förslaget i närmare 10 år och var därför väldigt efterlängtad bland medlemsstaterna. Nuvarande regler för tekniska åtgärder är samlade i väldigt många olika rättsakter, ett system som visat sig vara svåröverskådligt och ineffektivt. Genom förslaget vill kommissionen ändra strukturen så att rättsakterna samlas under en enda förordning, som utgör ett ramverk. I bilagorna till förordningen införs sedan anpassade regler för de olika havsregionerna, såsom Östersjön, och på detta sätt tillgodoses regionaliseringsprincipen, som är central i EU:s gemensamma fiskeripolitik.

Förslaget ändrar främst strukturen på nuvarande rättsakter, men ska även bl.a. öka incitamentet för selektivt fiske, eftersom nuvarande system med negativa incitament inte har fungerat. Kommissionens ledord vid uppgörande av förslaget har varit enkelhet, flexibilitet och effektivitet. Du kan läsa mer om förslaget [här](#).

– Den 18 november presenterade kommissionen ett **förslag till revidering av EU:s vapendirektiv**. Förslaget bemöttes dock av kritik; det ansågs att förslaget var förhastat och att många av de skärpta reglerna inte bidrog med något säkerhetsmässigt mervärde. Direktivet ligger utanför åländsk behörighet men landskapsregeringen bevakar ärendet och betonar att jägare och sportskyttar inte ska drabbas. Europaparlamentet och rådet behandlar förslaget just nu, och förbättring har skett på många punkter. Bestämmelserna har luckrats upp bl.a. gällande standardiserade läkarkontroller, distanshandel och tidsbegränsade vapenlicenser. Parlamentet och rådet beräknas ha sina ståndpunkter färdiga i juni, och kan därefter inleda s.k. dialogförhandlingar om det slutliga direktivet.

Ålänningar i Bryssel

Presentation- Anton Nilsson, specialmedarbetare hos parlamentariker Nils Torvalds

Europaparlamentet har som många kanske vet över årens lopp rört sig från att vara en diskussionsklubb till att bli en lagstiftare. Det har gjort att vi helt plötsligt ser att en stor hög av den lagstiftning som faktiskt påverkar ålänningarnas dagliga liv passerar genom parlamentets dörrar. I det här systemet är mitt jobb att i möjligaste mån hjälpa till att föra fram ålänningarnas intressen (fram till dess att vi får den parlamentsplats vi har rätt till, förstås).

Jag arbetar alltså som specialmedarbetare med ansvar för åländska frågor hos Europaparlamentariker Nils Torvalds. En vanlig klyscha att dra till med när man ska beskriva sitt jobb är att säga att den ena dagen inte är den andra lik men här känns det helt rätt. Mina dagar fylls av allt från att samla in input till de beslut vi har framför oss till att diskutera lagtext med kollegor från andra länder och politiska grupper. Arbetet går i ett högt tempo och dagarna är långa - men jag har vansinnigt roligt på jobbet.

När jag inte arbetar så njuter jag av att bo i en stad jag kommit att uppskatta mer och mer för varje år. Bryssel är smutsigt, oredigt men på något konstig sätt ändå fantastiskt. Det är en stad full av människor från hela världen och atmosfären är öppen och positiv. Att man dessutom har världens, enligt mig, bästa ölkultur skadar inte det heller. Som det mesta annat i livet är det dock kontrasterna som gör det, jag uppskattar sällan Hulta-skogarna så mycket som efter en längre tid i Bryssels hetsiga tempo.

För att jag ska kunna driva Ålands intressen är det viktigt att ni låter mig veta vad som är på gång så tveka inte att ta kontakt! anton.nilsson@europarl.europa.eu

Praktik hos Ålands specialrådgivare i Bryssel

Just nu söker EU-enheten vid Ålands landskapsregering en högskolepraktikant för hösten 2016 till landskapsregeringens specialrådgivare vid Finlands ständiga representation i Bryssel. Som praktikant kommer du aktivt att delta i det löpande arbetet, till exempel genom att förbereda underlag, ta fram rapporter, delta vid rådets arbetsgruppsmöten och följa arbetet vid EU-institutionerna. Du kommer även att få arbeta med mer praktiska uppgifter vid planering kring besök, men även mer självständigt arbete krävs inom arbetsuppgifterna. Meriterande är ett intresse för EU-frågor och goda kunskaper i engelska.

Den rekommenderade praktikperioden är september-januari och Ålands arbetsmarknads- och studieservicemyndighet betalar praktikantlön under perioden.

[Här](#) kan du läsa mer om praktiken och de krav som ställs. Om du vill veta mer om praktiken kan du även kontakta specialrådgivare Marcus Thörnroos (marcus.thornroos@formin.fi) eller nuvarande praktikant Amanda Lycke (amanda.lycke@formin.fi).

Solnedgång över triumfbågen i Parc du Cinquantenaire

På agendan

Den 9 maj är det Europadagen och då har alla EU-institutioner öppet hus för besökare. Så om du råkar vara i Bryssel är det ett ypperligt tillfälle att bekanta sig med EU-arbetet i praktiken!

Den 12-13 maj har utrikesrådet möte i Bryssel.

Den 9-12 maj sammanträder Europaparlamentet i Strasbourg, för att bl.a. diskutera ramavtalet om föräldraledighet samt förebyggande och bekämpning av människohandel.

Den 15 maj är deadline för ansökan för höstens praktikperiod hos Ålands specialrådgivare.

Den 16-20 maj är Ålands specialrådgivare Marcus Thornroos på Åland för att diskutera aktuella EU-ärenden med kollegorna vid landskapsregeringen och andra berörda intressenter. Om du vill träffa honom för att prata om något specifikt EU-ärende eller EU i allmänhet är det fritt fram att höra av sig!

Den 25 maj kommer kommissionen presentera ett paket om e-handel, inom ramen för strategin om en digital inre marknad.

Den 25-26 maj sammanträder Europaparlamentet i Bryssel för en s.k. minisession. Vid en minisession röstar parlamentet om sådana frågor som inte hann behandlas under sessionen i Strasbourg, där omröstningar normalt sker.

Den 26-27 maj är det G7-toppmöte i Ise-Shima Japan, där det bl.a. kommer att diskuteras den globala ekonomiska tillväxten, flyktingkrisen och terrorism. EU är inte medlem i G7, men deltar vid gruppens möten.

Nästa nyhetsbrev utkommer i början på juni.

Kontakta oss gärna per epost marcus.thornroos@formin.fi eller amanda.lycke@formin.fi, telefon +32 2 2878 459 eller via vår Facebook-sida [Åland i EU](#).